

การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ประชาชน อย่าหลงประเด็น

ภาพ : ukrit-mongkolnawin.com

6 ดิมที่ผมคิดว่าจะไม่เขียนเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้ว เพราะมีความขัดแย้งกันหลายประเด็นจนเข้าตำรา “น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ” แต่ก็อดไม่ได้ ถ้าไม่เตือนสติกันเสียก่อน บ้านเมืองจะเข้รกรเข้าพงไปมากกว่านี้

อย่างที่ทราบกันดีแล้ว ขณะนี้ประเด็นของการแก้ไขรัฐธรรมนูญกำลังกลายเป็นปัญหาสำคัญของบ้านเมืองอีกคำรบหนึ่ง ที่ฝ่ายการเมืองหรือนักการเมืองมักหยิบยกประเด็นนี้มาใช้เป็นเกมแห่งอำนาจ เพื่อการต่อรองทางการเมือง โดยไม่สนใจว่าประเทศชาติจะเดินหน้าไปในทางใด

ถูกแล้วครับ ผมกำลังพูดถึงการยื่นญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญของสมาชิกพรรคพลังประชาชนและสมาชิกวุฒิสภากลุ่มหนึ่งเข้ายื่นหนังสือถึงประธานวุฒิสภาเพื่อขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ และฝ่ายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ออกมาชุมนุมคัดค้านที่ถนนราชดำเนิน จนมีการปะทะกับฝ่ายต่อต้านพันธมิตรหลายครั้ง ผมให้รู้สึกสงสารประชาชนไทยเป็นยิ่งนัก ที่เราต่างมีฝ่าย

มีข้างของตน และยิ่งนำเสนอมากขึ้น เมื่อสิ่งที่เราเลือกข้างนั้น คือ พัฒนาการของสังคมประชาธิปไตย หรืออนาคตทางการเมืองของสังคมทั้งระบบนั่นเอง

ประชาชนที่เป็นพลังบริสุทธิ์มักไม่วิเคราะห์ปัญหาอย่างซับซ้อนมากนัก เห็นอะไรขวางหูขวางตา หรือชื่นชมนักการเมืองคนไหน ก็ไม่คิดซับซ้อนว่าเขาจะมาหลอกหรือไม่ เช่น กลุ่มที่ขึ้นขบวนนายทักษิณ ก็หลงไหลได้ปลื้มไปกับนโยบายประชานิยม ที่คนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์ซึ่งมีความจริงใจและจริงจังมากกว่า โครงการโคล้านตัว ที่กลายเป็นวัฏพลาสติกในอดีต หรือใครที่ขึ้นขบวนวาทกรรมของนายสมัคร สุนทรเวช ก็ยังไปทะเลาะแค้นให้มากมายเป็นประวัติศาสตร์ของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งนับว่าไม่แปลกใจนัก เพราะคนรุ่นพ่อรุ่นปู่ ยังนิยมเผด็จการอำนาจนิยมอย่างสุดซึ้ง อดระแวง อดหวาดกลัวกับการมองไม่เห็นว่าการรับเงินซื้อเสียงนั้น เป็นความผิดอะไรมากมาย นักการเมืองที่ฉ้อราษฎร์บังหลวงยังทำได้เลย อะไรทำนองนี้

ปมปัญหาของรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา นั้น เกิดจากการที่ประชาชนไม่เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของหรือมีส่วนร่วมในรัฐธรรมนูญ เพราะความซับซ้อนของเนื้อหาและการเล่นเกมของหลายฝ่าย จึงทำให้คนที่ไม่ค่อยได้ศึกษาเกิดความรู้สึกเบื่อกว่า และอะไรก็ได้ขอให้มันดีก็แล้วกัน หรืออย่าให้มีความวุ่นวายในบ้านเมืองก็แล้วกัน

ในหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนนั้นมีหลัก ๑ ใน ๖ ประการ ที่ว่าด้วยการมีส่วนร่วมและการเป็นส่วนหนึ่งของสิทธินั้น (Participation & Inclusion) หมายความว่าประชาชนแต่ละคนและกลุ่มของประชาชนหรือประชาสังคมย่อมมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากสิทธิพลเมือง สิทธิ

ภาพ : image19.imageshack.us

ทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมในการจัดทำรัฐธรรมนูญเป็นส่วนหนึ่งในสิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับประชาชนปไทย

ผมกำลังจะเขียนว่าเราต้องเข้าใจตรงกันเสียก่อนว่าเมื่อพูดถึงสิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น หมายถึงสิทธิต่างๆ ดังต่อไปนี้ โดยไม่แยกเป็นส่วนๆ ได้แก่

สิทธิการเลือกตั้ง ซึ่งหมายถึง พลเมืองทุกคนย่อมมีสิทธิและโอกาส โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และโดยปราศจากข้อจำกัดอันไม่สมควร ตามหลักการที่ระบุไว้ในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิพลเมืองข้อ ๒๕ ที่ระบุว่า สิทธินี้รวมถึง

(ก) ในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารรัฐกิจโดยตรง หรือผ่านทางผู้แทนซึ่งได้รับเลือกมาอย่างเสรี

(ข) ในการที่จะออกเสียงหรือได้รับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งอันแท้จริงตามวาระ ซึ่งมีการออกเสียงโดยทั่วไปและเสมอภาค และโดยการลงคะแนนลับ เพื่อ

จะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๕๐ ที่กำลังจะมีการแก้ไขนั้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำน้อยมาก และไม่มีส่วนร่วมรับรู้อารมณ์สำคัญอันนำไปสู่การลงประชามติเลย ผิดกับกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐

ดังนั้นต้องตั้งต้นกันเสียใหม่ก่อนที่จะลงประเด็นว่า หากจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ยังไม่ต้องคิดกันเสียแต่ต้นว่าจะแก้มาตราไหน มาตราไหนก่อน หรือการขอแก้ไขทั้งฉบับก็ยังไม่ใช่ประเด็น แต่ประเด็นคือ ขอให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการคิดค้นกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญเสียก่อนจะได้หรือไม่ ว่ากระบวนการจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด จากนั้นค่อยคิดกันว่าแล้วจะให้มีการรอบเนื้อหาของรัฐธรรมนูญอย่างไร จะมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร

ซึ่งในใจผมอยากให้คิดถึงกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญให้เสร็จสิ้นเสียก่อน แล้วค่อยมาว่ากันเรื่องเนื้อหาสาระสำคัญ ก็ยังไม่สายครับ เราสะดุดล้มในด้านพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยไปแล้วหลายครั้ง นับแต่พฤษภาคม ๒๕๓๕ จนมาถึง ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ และนี่ยังไม่จดจำบทเรียนกันอีกหรือว่า ประชาชนจะตกเป็นเหยื่อของความขัดแย้งทางการเมืองอีกคำรบหนึ่ง

ประกันการแสดงเจตนาโดยเสรีของผู้เลือก

(ค) ในการที่จะเข้าถึงการบริการสาธารณะในประเทศของตน ตามหลักเกณฑ์ทั่วไปแห่งความเสมอภาค การจะเข้าถึงสิทธิทางการเมืองนี้ จะไม่มีผลจริงจังหากประชาชนไม่มีสิทธิแสดงความคิดเห็น และสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ตามข้อ ๑๙ ของกติกาฯ ดังกล่าว ที่ว่า

๑. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

๒. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภทโดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจา เป็นลายลักษณ์อักษรหรือการตีพิมพ์ ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก

๓. การใช้สิทธิตามที่บัญญัติในวรรค ๒ ของข้อนี้ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบพิเศษควบคู่ไปด้วยการใช้สิทธิดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง แต่ทั้งนี้ข้อจำกัดนั้นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายและจำเป็นต่อ

(ก) การเคารพในสิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น

(ข) การรักษาความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อย หรือการสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน

ภาพ : www.prachathai.com